

Triði leikur:

Korini hjá fiskagentunum skulu fram í dagsins ljós

Samrøða í Sosialinum við Ellu Midjord av Tvøroyri gav Grímu hugskotið til nýggja leikin

Triði leikurin hjá Grímu í vøtur verður burturav um feroysk viðurskifti. Hetta er leikur, sum leikararnir í Grímu saman við øðrum sjálv gera leikrit til

Korini hjá fiskagentunum í Føroyum hava ikki verið nógv umrædd í bókum her heima. Martin Joensen hevur tó skrivað nakað

um evnið, men annars er lítið at finna. Harafturi móti finst ikki so lítið tilfar um fiskimenn í feroyskum bókmentum.

Tá arbeitt varð úti

nesen. Upprunaliga er hann skrivaður til ítalsk viðurskifti.

Leiklutirnir í hesum leiki hósa væl til Grímu-manningina, tí her eru tveir gentur og trí menn-fólk, sum spæla við.

Føroyskur leikstjóri úr Danmark higar

Tað, sum kanska er mest áhugavert og spennandi í sambandi við henda leik, er, at Gunvør Nolsøe, ið er føroyingur, men sum alt sitt liv hevur búð, og arbeitt í Danmark, kemur til Føroya at vera leikstjóri.

Gunvør Nolsøe hevur fingið útbúgving sum

mimisjónleikari í Týsklandi og Fraklandi. Síðani hevur hon arbeitt sum sjónleikari í Danmark. Hon undirvisar eisini í mimikki.

Áhugavert í hesum sambandi er eisini, at júst Gunvør hevur nógvan kunnleika til Dario Fo. Hon kann sigast at vera eitt slag av Dario Fo leikstjóra í Danmark, og hon hevur eisini sett upp leikin í Danmark, sum nú skal framførast í Føroyum. Hon kemur til Føroya 1. desember. Ætlanin er, at hon skal hava útbúgvingarskeið í mimikki fyri áhugaðum í Føroyum.

Fyrsta framferðin av »Vit kunnu ikki gjalda — vit vilja ikki gjalda« verður 1. februar.

Hetta er ein av orsökunum til, at Gríma fer undir at gera ein nýggjan leik um gerandisdagin hjá fiskagentunum. Tað var annars m.a. samrøðan í Sosialinum við Ellu Midjord av Tvøroyri, sum gav teimum hugskotið at gera ein leik um fiskagenturnar.

Ætlanin er nú at savna tilfar og gera samrøður við eldri fólk, sum hava arbeitt sum fiskagentur fyrr. Hvussu sjálvur leikurin fer at vera, er torført at siga nú, men hann fer at umrøða gerandisdagin hjá fiskagentunum fyrr og

í dag. Innsevingararbeiðið er so smátt byrjað, og gongur alt væl, verður stílað imóti at hava fyrstu framferðina um 1. mai.

Útlendskan leikstjóra

Eisini til henda leik hevur Gríma sett seg í samband við ein fremmandan leikstjóra. Tað er svian, Per Sandborg, ið er leikstjóri á kenda Hågalandsleikhúsinum í Tromsø.

Hetta leikhúsið er kent fyri at gera nógv burturúr gerandisdegnum hjá

Tjórnar eru broyttar. Nú skera tær flak

fólki í Norðurnorra, har eisini fiskagenturnar eru

ein týðandi partur av arbeiðsorkuni.

Orð og tal

Í sambandi við próvnámið í feroyskum á Fróðskaparsetrinum taka vit av og á til umrøðu óhepnar málberingar, sum vit nýliga hava hoyrt ella sæð, og royna at bæta um tær eftir førminum. Vit hava gjørt av at taka nekur demi burtur úr rúgvuni og senda bløðunum fjúrtanda hvønn dag ella so saman við rættingaruppskotum og viðviðmerkingum okkara. Hetta gera vit ikki til at klíkkja á nakran, tí hvør er lýtaleysur! Málsteða okkara hevur verið — og er enn fyri ein stóran part — soleiðis, at ikki er væntandi annað, enn at málsligir ivasurningar heldur tíðum gera vart við seg hjá flestum. Høvuðsætlan okkara við hesum tiltaki er at royna at lúka burtur nýkomið illgresi úr málinum, áðrenn tað rættiliga festir røtur. Vón okkara er, at eingin tekur sær tykni, og tí ætla vit ikki at siga frá, hvaðan vit hava demini, ið vit taka til viðgerðar. Vit hava í huga tað góða, gamla orðtakið: Vinur er, ið vomm sær.

Tað er ofta, at mistøk verða gjørd í fallbending.

Kenslan fyri fællunum tykist vera í dvíning. Eini tvey demi: »Morgunkaffi við breyð«. Hetta var at siggja í lýsing fyri stuttum. Flest kenna vónandi á sær, at her er okkurt skeið. Tað eigur at vera:

»... við breyði.« Ella upp- aftur betur: »... við breyði afturvið.« — »Borðbreitt verður við ræst kjöt og súpan«, eigur at vera: »... við røstum (eldri mál og Suðuroyarmál: ræstum) kjöti og súpan.« — »Smykkur í gull, silvur og tini«. Heldur: »Prýði (el. prýðislutir el. skartgripir)

úr (el. av) gulli, silv(u)ri og tini.«

Vanligt er at siggja og hoyra hjáorðasniðini »innanlanda« og »uttanlanda«, eins og t.d. herfyri: »Flogmálið innan- og uttanlanda«. Hetta eigur at vera »innan- og uttanlands«, seinni partur av orðunum í hvørssfalli í ein-tali, tí tað er bert eitt land, hugsað verður um, tá ið soleiðis verður tikið til orða. Í orðum sum innanoyggja, uttandura, innaveggja er seinni partur í hvørssfalli í fleirtali og endar tí við -a. Orðunum »innanlanda« og »uttanlanda« er so statt einki hepi í! Mint kann

verða á, at vit eiga eisini í málinum hjáorðini innanlendis og uttanlendis við somu merking.

Hetta var at siggja í eini lýsing: »Handilin er opin framyvir hvønn leygarðag«. Undir hesum liggur danska orðið fremover í merkingini: framvegis, eftir hetta, hereftir el. til. Framyvir kunnu vit ikki í feroyskum nýta um tíð, men í orðasambondum sum: ganga (hokin) framyvir, hella seg framyvir — demini eru úr fer-do. orðabókini. Mælt verður frá at nýta orðið framyvir sum tíðarháð.

Tað verður alt vanlig-

ari, at áðrenn, sum er sambindingarorð, verður nýtt sum fyrisingarorð í st.,f. fyri, undan ella framman undan. Hetta sœu vit í einum av bløðunum: »Stutta tíð áðrenn valið, koma teir við hesum«. Tað rætta var »... fyrri valið« ella »... undan valinum«. Áðrenn er sum nevnt sambindingarorð, samandrættur av áður enn, og fær tí ikki av røttum verið nýtt uttan fremst í tíðareykasetningi, t.d. »Tað var nátt, áðrenn teir komu aftur at landi.«

Næmingar á Føroyamálsdeildini